

A kápolna

A fák lombkoronái napfényben fürödtek. A földre csak néhány kósza sugár jutott el, benne rovarok kergetőztek. A fatörzsek és a bokrok között az erdő néha egészen sötét tónust öltött. Jázmin megtámaszkodott a patak fölött átívelő kishídnál, amely a pihenőparkba vezetett át. Fehér trikója kiemelte aranybarna színét, sötét haja a válla mögé ért, frufruja eltakarta kissé magas homlokát. Egyik lábát keresztbe tette a másik előtt, és mosolygott.

– Szép itt, nem? – kérdezte.

– De.

– Olyan csöndes és nyugodt.

Fölfelé néztem, ahol a fák ágai egymásba kapaszkodtak.

– Igen.

Odaléptem hozzá, és megfogtam a derekát. Elfordította a fejét, de nem tolt el magától. A nyakára adtam egy puszit, és visszatértem a régi helyemre. Elmélázva néztem a közelben lévő focipályát.

– Min gondolkozol?

Megvontam a vállam.

– Phil Taylor negyedszer is világbajnok lett – mondtam.

Jázmin a szemét forgatta, de közben nevetett.

– Nem hiszem el, hogy minden rendes fiú valamilyen normális sportot szeret, de neked pont a dartsot kell.

– Lehetnél bármelyik normális fiúval – kontráztam.

Szelíden meglegyintette az arcomat.

– Ne szemtelenkedj – mondta.

– Igyekszem – feleltem.

– Ehh, nem tudod abbahagyni, igaz?

– Dehogynem. Csak nem tudom, hogy mit.

– Hát ezt.

– De mit? – tártam szét a karom.

– Hogy mindig neked kell szólnod utoljára.

– Nem is.

– Látod?

– Mit?

– Hogy azt csinálod.

– Én aztán nem – tartottam föl védekezően a kezem.

Jázmin homlokát a tenyerébe hajtotta, és nagyot sóhajtott. Nem tudta eldönteni, hogy nevéssen vagy mérges legyen.

– Hagyjuk inkább – mondta.

– Jó-jó.

Megvetően rám nézett, aztán továbbindult a kítaposott földes úton a fák között. Néha odacsapott a vállára vagy a tarkójára, hogy elijessze a szúnyogokat, amelyek rászálltak. Hamar beértem, és egy darabig szótlánul haladtunk dombnak fölfelé, csak a rovarok zümmögése és a szuszogásunk hallatszott. Aztán Jázmin hirtelen megtorpant, és meredten nézett egy pontot az út szélén.

– Mi az? – kérdeztem. Én nem láttam semmi szokatlant.

– Eddig is itt volt ez az ösvény? – kérdezte Jázmin.

– Milyen ösvény?

– Hát az ott! – mutatott előre. – Nem igaz, hogy nem látod!

És akkor végre én is észrevettem, és nem is értettem, eddig hogy nem tűnt föl. Elég széles csapás volt, engem meg valahogy rossz érzés kerítet hatalmába, ahogy végignéztem rajta. A karom libabőrös lett. Mit is mondott Pascow Creed dokinak? „*Ne menj tovább az ösvényen, doki!*” Vagy valamilyen egészen hasonló dolgot. Jézusom, még most is rémálmaim vannak attól a könyvtől.

– Aha, látom. Hát, nem tudom. Lehet, hogy valamilyen állati csapás.

– A-a – rázta meg a fejét. – Nézd meg, milyen szabályos!

Rájöttem, hogy igaza van: se egy fa vagy bokor, mintha valaki kézzel egyszerűen félretolta volna a növényeket.

– Elég kísérteties – mondtam.

– Komolyan?

– Aha.

– Nézzük meg, hová vezet! – mondta Jázmin, és meg sem várva engem, vagy hátra sem pillantva, hogy követem-e, szapora léptekkel ott hagyott. *Hát persze, hát persze...*, gondoltam magamban, aztán én is nekiiramodtam. Az ösvény kacskaringósan kanyargott jobbra-balra, apróbb és nagyobb dombokon keresztül. Gyorsabban vettem a levegőt, mire beértem Jázmin, meg is ijedtem, mert annyira előresietett, hogy egy darabig nem láttam, hogy hol van.

– Nem látok turistajelzéseket – jegyeztem meg.

– És?

– És, akkor ez nem egy turistaútvonal.

– Na és?

– Semmi – legyintettem.

Talán fél óra is eltelt, mire megpillantottuk. Jázmin ért először a dombok közötti tisztásra, bár néhány pillanatra rá én is mellette álltam. *Azta!*, suttogta Jázmin alig hallhatóan. Nekem elakadt a lélegzetem egy pillanatra. A kápolna a völgy közepén helyezkedett el, egykor fehér falait kikezdté az idő, megsárgultak, néhány helyen lepotyogott a vakolat, nagy hányadát a földtől a tető alatti apró ablakokig borostyán futotta be. A délutáni napsugár ferdén érte a tetőt, a félig nyitott kétszárnyú ajtót nyikorogva mozgatta a szél. Onnan nem láttam bent mást, csak a sötétet.

– Onnan hiányzik valami, nézd csak! – mutattam az első fal tetejétől fölfelé meredő rézcsőre.

– Hmm? Ja, igen.

– Mi lehetett az?

– Nem akarok találgatásokba bocsátkozni – mondta Jázmin megvetően –, de talán egy kereszt.

– Hát persze, egy kereszt – ismételtem, figyelmen kívül hagyva a gúnyt a hangjából.

Egyszerre mentünk közelebb az épülethez. Az ösöregnek tűnő vaskos ajtóhoz három lépcső és egy kisebb betonplacc vezetett föl. A placcot fölülről kisebb féltető védte,

melyet két oszlop tartott a helyén. Természetesnek vettem, hogy először körbejárjuk, ezért elindultam balra az épület mellett. Közben az ujjaimmal végigsimítottam a borostyán fedte falat, a kúszónövények még az ablakon is befutottak. Már a másik oldalon jártam, és furcsálltam, hogy nem találkoztam Jázminnal. Elöl sem találtam, újra megnéztem azt az oldalt, ahonnan én kezdtem vizsgálni, de ott sem volt. – Jázmin? – szólítottam meg, de nem jött válasz. Odaléptem az ajtóhoz, és teljesen benyomtam az egyik szárnyát, mire az nyikorogva kitért. Bent félhomály uralkodott, az oltárig vezető úton félig szétrohadt padok sorakoztak. Az ablakokon beszűrődő fénysávokban porszemek táncoltak. Onnan tökéletesen beláttam az egész helyet, de Jázmin nem tartózkodott ott, hacsak nem valamelyik pad elé bújt el. – Jázmin! – mondtam kissé hangosabban, mint az előbb, de a hangom üresen vert visszhangot a falak között: *ázmin... ázmin... min... in*. Mielőtt beléptem volna, tudatosult bennem, hogy nem igazán akarok bemenni, a hátamon a hideg futkosott, annyira kihaltak és elhagyatottak éreztem a helyet. Aztán erőt vettem magamon, és halkán káromkodtam, hogy ilyen bolond vagyok.

Bent dohos szag fogadott, és valami más, de nem tudtam megállapítani, hogy mi az: sár, csatorna s valami fémes szag, ezeknek a keverékétől liftezett a gyomrom. Megfogtam az egyik padot, de rögtön vissza is rántottam a kezem a pudvás fa érintésétől. Haragudtam Jázminra, hogy ilyen buta játékokat játszik velem, miközben a szívem hevesen dobogott. A csönd, a hangulat fojtogató volt. Egészen az oltárig merészkedtem, melyen egy aranyserleg állt egy poros terítón, mellette két oldalt, egy kicsivel lejjebb, három-három félig leégett gyertya arany gyertyatartóban. Szemügyre vettem az oltár mögötti freskót: középen a levegőben a keresztre feszített Jézus szárnyakkal, az oldalában a Szent Lándzsával, közvetlen fölötte két angyal, mellette és alatta egy város, gondoltam, Jeruzsálem, bár nem ismertem a Bibliát. Előtte jobb és bal oldalt két szerzetes, az egyik az ég felé néz és emeli a karját, a másik pedig engem bámul. Hátrahőköltem, mert annyira meglepett; eddig nem is figyeltem föl rá, hogy ez az alak a freskón kifelé néz. Pont úgy festették meg, mintha mindig követné a szemével az embert. Sasszéztem néhányat jobbra, majd balra is, de nem változott semmi. Újra borsódzott a hátam, idegesen fölnevettem, de a hangom nyomban elhalt. Ráeszméltem, hogy alig maradt fény a kápolnában, szinte beesteledett.

Elkezdtem hátrálni, mikor valami hangosan roppant mögöttem, megpördültem, de nem láttam semmit. Ekkor mintha suttozást hallottam volna, mintha valaki egyenesen hátulról a fülembé suttozna. Annyira megijedtem, hogy hátrafelé ütöttem egyet, miközben féltérdre estem és földöntöttem egy padot, de csak a levegőt kaszáltam. Négykézláb a kijárat felé igyekeztem botladozva, de az ajtóhoz érve valami elkapta a pólóm gallérját, majd fenékre rántott. Kiáltás szaladt ki a számon, miközben valahogy túlkúsztam az ajtókereten, és a betonplaccon végiggurulva végül a hideg és nedves talajra érkeztem. Hangosan ziháltam, miközben lassan az utolsó fénysugarak is eltűntek a lombkoronák tetejéről. Fölkeltem, mert minél távolabb akartam kerülni a kápolnától. *Jázmin*, jutott eszembe. *Nem volt bent, néztem az ajtót és a mögötte lévő sötétséget, kurvára nem volt bent.*

Kétségbeesetten kerestem az épület körötti erdős részen, de már alig láttam valamit. Közben végig olyan érzésem volt, mintha Jázmin mégis bent lenne a kápolnában. Aztán egyszer csak, mikor elhaladtam a hely előtt az ajtó nyikorogva kinyílt, és ott állt Jázmin. Odaszaladtam hozzá, és kirángattam onnan, hagyta magát húzni.

- Mi az? – kérdezte halkán.
- Hogy *mi* az? Hol a francban voltál mégis?
- Hát bent. Végig bent voltam, és a freskóban gyönyörködtem.

– Hazudsz! – vágtam az arcába, nem azért, mert haragudtam rá, hanem mert annyira meg voltam rémülve.

Erre mintha fölébredt volna addigi mélaságából, és dühös lett. Kiszakította a kezét az enyémből, és hátrébb lépett.

– Nem hazudok! Ott voltam bent, és téged vártalak, de nem jöttél. Aztán meguntam és kijöttem.

Erre nem szóltam semmit.

– Menjünk innen – mondtam. – A frászt hozza rám ez a hely. – Elindultunk visszafelé az ösvényen. A fák fenyegetően hajoltak fölénk. – Soha többet nem jövünk ide vissza.

– Rendben – felelte.

De tudtam, hogy hazudik.

Sokszor végiggondoltam azt a napot. Ahogy kibuszoztunk Sikondára, fürödtünk egészen délutánig, aztán hazaindultunk az erdőn keresztül. *Nézzük meg, hová vezet!*, mondta Jázmin. Így kell valamit egy mondattal teljesen elfuserálni. Persze nem hibáztatok, mert ki tudja, később mi történt volna, ha aznap nem megyünk végig azon az ösvényen. Jázmint az iskolakezdésig kevésszer láttam, pedig csak két utcával lakott arrébb. Nekem lett egy barátnőm, főleg az vette el az időmet, Jázmin pedig nem keresett. Egyszer találkoztam vele meg az anyjával a boltban, köszöntem neki, ő visszaköszönt, megállapítottam, hogy egy kicsit lefogyott, végül ment mindenki a maga útjára.

Elkezdődött az iskola. Jázmin a párhuzamos osztályba járt, emelt szinten voltak testnevelés órái, azt hiszem, rendőr akart lenni. A szüneteket csak elvétve töltöttem az udvaron, általában a fiú WC-ben dohányoztam, vagy ha nem is gyújtottam rá, akkor a többiekkel beszélgettem. Délutánonként a nagymamámhoz jártam ebédelni, most már csodálkozom, hogy akkoriban, olyan ételek mellett (palacsinta, aranygaluska, máglyarakás) nem híztam száz kilósra.

– Na, hogy ízlik? – kérdezte egyik alkalommal.

– Na'on 'inom – mondtam, miközben a szám szilvás gombóccal töltöttem tele.

– Először nyeld le, fiam.

– Nagyon finom, mamó – mosolyogtam, miután a gyomromban kötött ki a méretes falat. Szórtam még egy kis porcukrot a tejfölös gombócokra. – Lassan nem tudom begombolni a nadrágomat.

– Mit főztek holnap?

Megvontam a vállam, és a villámra tűztem egy újabb darabot.

– Fogalmam sincsen. Mindig akkor kérdezed, amikor már tele vagyok.

Szúrós szemmel nézett rám a mosogátnivaló fölül.

– Talán mert, amikor megjössz, nekiesel az ebédnek, mint valami vadember.

– Jogos. – Kinéztem az ablakon a napsütötte fákra, és arra gondoltam, hogy hamarosan az összes levél megsárgul rajtuk, majd lehullik. – Mama!

– Igen, fiam?

– Te sokat tudsz Komló történelméről, nem?

Egy pohár vizet tett elém, majd a hátam mögött kezdett tányérokat mosogatni.

– Itt éltem egész életemben, és olvastam is egy-két könyvet. De olyan sokat azért nem tudok.

– Tudsz valamit egy kápolnáról Sikondán?

Egy darabig nem válaszolt, csak a víz csobogását hallottam a csapból, illetve ahogy a tányérokat a szárítóra helyezi.

– Lássuk csak, lássuk csak... – kezdte. – Igen, valami rémlik. Nem tudom, mikor épülhetett, talán valamikor a Második Világháború előtt. Nem sokáig állhatott, azt hiszem, hamar lebontották a fürdő miatt.

– Lebontották? – hökkentem meg.

– Igen, fiam, hát nem ezt mondtam az előbb?

– Az meg hogy’ lehet?

– Akkoriban fedezték ott föl a természetes melegforrást, fogalmam sincs miért épült ott egy kápolna.

– Nem fönt az erdőben építették?

– Az erdőben? – nevetett a nagymamám. – Ugyan minek építették volna oda? Ha jól tudom, akkor lent állt a völgyben, ott, ahol most a fürdő van.

– És lebontották – állapítottam meg.

– Pontosan.

Nem tudtam mit kezdeni ezzel az információval. Néztem, ahogy a nyitott ablakon berepül egy dongó, hangos zümmögéssel tett néhány kört a gáztűzhely körül, majd visszaszállt a szabadba.

– Miért érdekel ennyire az a kápolna?

– Mi? – Elméláztam, és nem hallottam a kérdést.

– Nem „mi”, hanem tessék. Azt kérdeztem, miért érdekel annyira az a kápolna?

– Ja, hogy az... Csak hallottam róla az osztályban valamikor, és most jutott eszembe megkérdezni. Érdekelne a története.

– Hát, nézz akkor utána.

– De hol? – lepődtem meg.

– Hol? Hol? Hát a könyvtárban, fiam, a városi könyvtárban.

A következő nap szürke esőfelhők gyűltek az égre, de esni nem esett. Nekem délig voltak óráim, szóval ebéd előtt lesiettem a városba, szoroson összehúzva magamon a dzsekimet, hogy megóvjam magam a néha föltámadó hűvös szélről. A végállomás előtt egy megállóval szálltam le a buszról, hogy néhány métert sétálva a József Attila Városi Könyvtár és Muzeális Gyűjtemény nevű épület elé érjek. Azt hiszem, megmaradok az egyszerűbb nevénel, és ezentúl csak szimplán könyvtárként fogom hívni. Szóval, a könyvtárhoz két lépcsősor vezetett föl, az előtérben lerakhattam a táskámat és a kabátomat, majd az első emeletre fölérve odaléptem a hölgyhöz, aki egy pult és egy számítógép mögött ült.

– Jó napot! – köszöntem, majd eszembe jutott, hogy illik igazából, és sietve hozzátettem. – Kívánok!

– Először jár itt nálunk?

– Óóó, igen... azt hiszem.

– Akkor nincs ide beiratkozva.

– Nem, egészen biztosan nem vagyok.

– Nem meglepő – mondta, miközben elfordult a géptől, hogy egy fiókból egy papírlapot húzzon elő. – Manapság a fiatalok nem nagyon járnak ide. – Odanyújtotta a papírt, és adott hozzá egy tollat. – Ezt töltsse ki! – mondta. Gyorsan beírogattam a megfelelő adatokat. – Remek! Gondolom, diákként szeretne beiratkozni. – Bólintottam. – Akkor száz forint lesz egy évre.

Előkotortam a zsebemből az érmét, és odatoltam neki a pulton, de nem mozdultam. Kérdően nézett rám.

– Talán segíthetne nekem, ha szépen megkérem – mondtam.

Fészek, 2000

– Talán segíthetek – mosolygott.
– Engem főként Sikonda történelme érdekelt.
– Hát... – kezdte a nő, de a mosolya már egy kicsit lejjebb hervadt. – Sajnos arról nem hiszem, hogy olyan sok mindent fogsz itt találni... meg persze máshol sem, nincs róla túl sok adat.

Megvontam a vállam.

– Akkor próbálkozzunk meg azzal a kevéssel, ami van – javasoltam.

Végül három darab könyvvel és egy jegyzetfüzettel ültem le egy asztalhoz. Kettőnek ebből nem sok hasznát vettem, mert csak egy-egy fejezetet szenteltek benne Komlónak, az üdülőövezetet meg sem említve. A harmadik már érdekesebbnek látszott: *Komló, az ezeréves város*. Ami persze nem volt igaz, hiszen csak körülbelül negyven éve nyilvánították minket igazi várossá. Kiderült, hogy Komló gyökerei egészen a római korig nyúlnak vissza, hiszen több építkezésnél is találtak abból az időszakból tárgyakat, sőt, még egy villának az alapjait is. Büszkélkedhettünk egy Árpád-kori templomrommal, amelyet a kórház fölötti domboldalon lehetett megsejteni, és megtudtam, hogy a középkorban mindössze tíz magyar család lakott itt, házaikból a török hódítások idején kettő maradt épen.

A város akkor indult igazi fejlődésnek, amikor megkezdődött a szénkitermelés; különböző nemzetiségű családok, legfőképpen férfiak érkeztek, hogy itt dolgozhassanak. Sikonda a pécsi székesegyházi uradalomhoz tartozott, itt is szénbányát akartak nyitni, de a próbafúrások során meglepő módon melegvíz tört felszínre. 1927-ben még csak egy primitív fürdőt nyitottak itt, de hamar híre ment, hogy a víz gyógyító hatású, így a rákölött összeg néhány hónap alatt megtérült. 1928-ban Plich Andor műépítész kétszintes épületet tervezett, amely 1930-ra készült el, ehhez épült még egy hatalmas úszómedence. A hely hamar népszerű lett szép tájaival, tenispályájával, túrázási lehetőségeivel.

Hát, nagyvonalakban ennyi. Egy nyúl farknyi fejezet egy könyvben, néhány fekete-fehér fényképpel a régi szállóról és az előtte álló szökőkútról. A kápolnáról semmi, egy mondatnyi utalás sem. Visszavitettem a köteteket a polcra, és odaléptem újra a pulthoz.

– Igen? – nézett föl egy számfüles regényből a hölgy.

– Biztos, hogy nincs más, igaz?

– Egészen biztos, hogy itt nincs. De miért nem próbálkozik meg Pécsen a megyei könyvtárral, hátha nekik több anyaguk van.

– Úgy lesz – mosolyodtam el az ötleten.

Másnap egy dupla testnevelés után végigszenvedtem egy matek, majd egy történelemórát. Volt egy rajzom, ahol oda sem figyeltem, hanem az egyik barátommal beszélgettem végig, kaptunk is néha egy-egy szúrós pillantást a tanártól. Földrajzzal zárult a napom, ahol a leghátsó sorban ültem, egy nyitott atlasszal előttem, és azzal ütöttem el az időt, hogy a hosszúsági és szélességi fokok metszeteiből létrejött négyzeteket színeztem be egyenként tollal. A tanárnő egy nagy zöld tábla elé helyezett térképen magyarázott valamit Dél-Amerikáról, nekem pedig kicsöngetés előtt néhány perccel már majd szétfeszült a hólyagom.

Mikor megszólalt a csengő, gyorsan bedobáltam a tancuccaimat a táskámba, és kifelé igyekeztem a teremből a WC felé. Még hallottam, ahogy valamelyik fiú nevetve megjegyzi mögöttem: „*Ha menni kell, akkor menni kell*”, aztán odaálltam az egyik piszoár elé, és egy sóhaj kíséretében megkönnyebbültem.

Kézmosás után megláttam a folyosón Jázmint, amint nem messze a szekrényénél áll, és meredten bámul maga elé. Odaléptem mögé, annyira közel, hogy régen észre kellett volna vennie, de nem reagált.

- Szia! – súgtam a fülébe, de semmi. Megkocogtattam a vállát. – Hahó! Ekkor eszmélt föl.
- Á, nem is vettelek észre – mondta.
- Pedig itt állok már egy ideje. – Jól megnéztem magamnak: sokat fogyott, amúgy szép, telt idomai most alig látszottak, tekintete beesett volt, szeme alatt sötét karikákkal. Próbált mosolyogni, de nem ment neki. – Jól vagy? Régen beszéltünk.
- Persze, persze. Jól vagyok. Veled minden rendben? Bólintottam.
- Igen. – Megsimítottam a karját. – Nem nézel ki valami jól.
- Mi? – kapta föl a fejét. – Ja, hogy az! – Idegesen a füle mögé túrta a haját. – Csak a sok stressz, nagyon sokat kell tanulni mostanság, nemde?
- De – értettem egyet.
- Na, szia! – köszönt el, és már távolodott is a folyosón.
- Jázmin! – szóltam utána, mire ő lassan megfordult. Én pedig föltettem magamnak a kérdést: *Mégis, mi történt abban a kápolnában?* – Ugye, nem mentél vissza? Egy pillanatig azt hittem, megkérdezi: *Mégis hova?*, vagy majd azt mondja, hogy nem érti, miről beszélek. Végül csak ennyit felelt:
- Nem – azzal sietős léptekkel eltűnt a sarkon.

A Nap erőtlenül próbált elötörni a felhők mögül, néha sikerült neki, és ilyenkor szétoszlatta a mecseki domboldalakon, fatörzsek között lekúszó ködöt. Néha alig láttam száz métert előre, és azon csodálkoztam, hogyan tud ilyen magabiztosan vezetni a buszsofőr. Fölül találtam egy kapaszkodót, azt fogtam, miközben a többi utassal együtt bezötykölődünk Pécsre. Az utolsó két órám elmaradt, ezért 11-kor már a pályaudvaron vártam a buszra, és mint később kiderült, nemcsak én, hanem majd negyven ember rajtam kívül. Egy néni könyöke valahogy mindig a fülemben kötött ki, egy férfinak pedig valahogy mindig sikerült leköhögnie az üstökömet.

Megkönnyebbülten szálltam le a végállomáson. Onnan sétáltam föl a Széchenyi térre, ahol megcsodálhattam Gázi Kászim pasa dzsámiját, és a nem sokkal előtte álló szentháromság szobrot. A dzsámi még ilyen borús időben is tündökölt szépségével. A térről balra tértem le, majd a Ciszterci közön keresztül jutottam el az Apáca utcába, ahol – többek között – a Baranya Megyei Könyvtárat is találhattam. Beléptem az épületbe, és ide is beiratkoztam, majd a könyvtáros segítségét kértem ismét. Ő is csak ugyanazokat a könyveket tudta ajánlani, mint Komlón, mire azt feleltem, hogy reméltem, itt találok esetleg valami mást is. Söhajtvá néztem körbe: körülöttem a fehérre meszelt falak előtt sötét könyvespolcok sorakoztak, roskadásig tele könyvekkel, amitől a levegőben dohos szag uralkodott, de nem a kellemetlen fajta. Középen a polcokhoz tartozó sötétre mázolt több méter hosszú asztalok, hozzá illő, kényelmetlennek tűnő székekkel.

- ...gyűjteményünk – jutott el hozzám a könyvtáros utolsó szava.
- Parancsol? – kérdeztem vissza.
- Érdemes körülnézni a mikrofilm gyűjteményünkben – ismételte meg magát. – Komlóról rengeteg fotónk szerepel benne, talán van arról is, amit maga keres.

Beültetett egy mikrofilm olvasó elé. Elmagyarázta, hogy melyik gombbal lehet tekeríteni az oldalakat, melyikkel pedig nagyítani és élesíteni. Félmosollyal az arcomon, fejemet az egyik kezemre billentve kezdtem lapozgatni a képek között. Láttam egyet az 1900-as évek végéről, még csak a tervezett Újteleppel, ami a leendő bányászoknak épült. Több fekete-fehér képeslapot, „Üdvözet Komlóról” felirattal, rajta a még piciny várossal és csupán néhány elszórt házzal. Egy másikat a század eleji szénosztályozóról: „Jó szeren-

csét”, alatta pedig: „Kapható élelmezési raktárban Komlón”. Így mentem végig időrendben régi tereken és szoboravatásokon, egyre jobban elmerülve a színeket nélkülöző fényképekben.

Aztán végre elém került, amire annyira vártam: egy kép a régi fürdőről, és a mögötte lévő épületről, amely a mai napig áll, bár előle a szökőkutat és a medencét már régen lebontották. Egy közeli fénykép jött a medencéről, benne számomra avittas fürdőruhában férfiak és hölgyek, akik látszólag boldogan lubickolnak. Egy újabb kép, most a szálló teraszáról, rajta három alak, egy férfi két nő között. A kép alatt még szöveges magyarázatot is találtam: „*Kolossváry Andor a szálló megnyitóján üdvözli a vendégeket, 1928*”. Újabb kép: időbeli ugrás, de nem előre, hanem visszafelé, rajta az első, deszkából összetakolt, koedukált fürdő, 1926-ból. Újabb kép, amely a szálló előtt elterülő, fákkal övezett területet mutatja. Újabb kép, amin egy másik szögből lehetett látni a szállót és a medencét. Egy képeslap következett, rajta egy távolról készített fotó az egész fürdőről, amely 7,80 pengőért ígért „prima” elszállásolást, napi háromszori étkezéssel és egy fürdőt, 28 fokos szénsavas vízben.

Majd tekertem, és végre ott volt: egy alig fél méter magas kőfal, amin két ember ült, a magyarázat szerint Kolossváry Andor és felesége, mellettük poros út futott messze a távolba, majd föl egy dombra, hogy aztán eltűnjön a látóhatáron. A két alak mögött, az út bal oldalán pedig ott állt a kápolna. *Tényleg a kereszt hiányzott a tetejéről*, állapítottam meg, és hallottam magamban, ahogy Jázmin gúnyosan, tréfásan megjegyzi: *Nahát, itt egy igazi detektívmesterrel van dolgunk!* Egy képeslap következett a kápolnával, ezen az épülethez vezető utat fenyőfák szegélyezték. Újabb kép: a kápolna egy másik szögből és közelebről, a jobb alsó sarokban apró alak látszott a derékig érő fűben. Tekertem, a perspektíva ugyanaz maradt, de megint közelebről láttam a templomot, most az alakot is jól ki tudtam venni, egy világos hajú kislány volt az. Tekertem, és megint közelebb kerültem, lúdbőrös lett mind a két karom, amikor rájöttem, mi történik, mert nem csak én „kerültem” közelebb, hanem változott is a fénykép: a kislány most már csak néhány méterre tartózkodott a kápolnától, melynek kétszárnyú ajtaja tárva-nyitva állt, benne egy sötét sziluettel. Újra tekertem, mire a kislány már az ajtóhoz fölvezető első lépcsőfokra tette föl a lábát. Egyre hevesebben dobogó szívvel tekertem tovább, végignézve, ahogy a lány szaggatottan fölsétál a lépcsőn, be a sötétbe – *Ne tedd, ne menj be!*, ordítottam volna legszívesebben, de a jeges rémület a torkomra fagyasztotta a szót –, láttam, ahogy a sziluetthez tartozó kar kinyúlik, és a vállára helyezi a kezét. Izzadt a tenyerem, a gomb hangosan kattogott, ahogy gyorsabban és gyorsabban tekertem, de most mégsem jutottam közelebb, de ráébredtem a fényviszonyok változásából, hogy telik az idő. Nem tudom, hányszor kellett képet váltanom, hogy újra föltűnjön a sötét sziluett az ajtóban, éreztem, hogy a félelem rátelepszik a mellkasomra, és egyre csak nyomja, hogy nehezen kapjak levegőt. A sötét alak lement a lépcsőn, és szaggatottan indult el először megtévesztően nekem jobbra, majd egyenesen felém fordulva közeledett. Hiába volt fény, az arcát akkor sem tudtam kivenni, végül már annyira közel volt, hogy szinte az egész képet betöltötte, én pedig szinte már hisztérikusan, sípolva lélegeztem. Nagy nehezen fölfogta az agyam, hogy az alak nyaka fölött papi gallér fehérlik, mire egy újabb tekeréssel hirtelen megszűnt a lidércnyomás.

A mikrofilmtekerics utolsó képe egy kőkereszt volt, koszorúkkal övezve, a magyarázat szerint majd’ kétszáz éves, és Árpádtetőről szállították Sikondára. Remegett a lábam, ahogy fölkeltem a székről, a hátamon hideg verejték csorgott alá a derekam felé, még a homlokomat is kiverte a víz.

Gyorsan, köszönés nélkül hagytam el az épületet, hogy a frissítő levegő kellemesen csapjon az arcomba.

Észre sem vettem, hogy milyen tempóban gyalogolok, anélkül, hogy tudnám, hova tartok. Mire észbe kaptam, már a Pécsi Nemzeti Színháznál jártam, mély levegőket vettem, és lehuppantam az előttem lévő szökőkút peremére. A mutató- és hüvelykujjammal a halántékomat masszíroztam, miközben összeszedtem a gondolataimat. Hogy mit éreztem, amikor végigmentem azon az ösvényen, hiszen már előtte is az *Állatmető* jutott eszembe. Semmi különöset nem tapasztaltam, mikor körbesétáltam, na de miután beléptem... valami egészen borzongató hangulat kerített hatalmába. Arról nem is beszélve, hogy Jázmin bement előttem, és eltűnt. Engem majdnem elkapott valami, és ez a valami könnyen lehet, hogy Jázmint meg is kaparintotta. Megváltoztatta, látom, ahogy a szemébe nézek – mintha tonna súlyok nehezednének a vállára folyamatosan. Rabul ejtette az a kápolna, és azóta is fogva tartja.

Valami borzalmas történt ott.

Kerestem egy nyilvános fürkét, és a telefonkönyvből odalapoztam Jázmin családjának a számához. Bedobtam pár érmét a készülékbe, és tárcsáztam. Csak néhányszor kellett megvárnom, hogy kicsörögjön, és máris fölvettek.

- Háló? – szólt bele egy idősebb női hang.
- Csókolom, a Jázmint keresném – mondtam.
- Ki beszél?
- Az évfolyamtársa vagyok, csókolom. Tessék mondani, otthon van?
- Nincsen.
- Tetszik tudni, hova ment?
- Az egyik barátnőjéhez.
- Köszönöm szépen, viszonhallásra! – azzal letettem.

Néhány szűk mellékutcán jutottam vissza a buszpályaudvarra, és nem is kellett sokat várnom, hogy induljon egy busz vissza Komlóra, a sok bejáró iskolás miatt gyakran indítottak még ilyenkor is járatokat. Húszperces zötykölődés után végül a Petőfi téren szálltam le, néhány pillanatra rá pedig éreztem a tarkómon és az ornyergemen, hogy gyengén szitálni kezd az eső. A domboldalak mögötti égen sötét felhők gyülekeztek.

Betértem egy közeli benzinkútra, és elmondtam, hogy mit szeretnék vásárolni. A kutas igencsak készséges volt, és mindennel kiszolgált, amit csak kértem. Egy jóval nehezebb táskával mentem el a következő buszmegállóig, amelyet a Sikondára közlekedő járatok is érintettek. Majdnem egy órát vártam a következő járatra, a sofőrnek fölmutattam a bérletemet, az ajtók pedig hangosan záródtak össze mögöttem. Rajtam kívül csupán két ember tartózkodott a járművön: középen egy ősz hajú, kendős néni, aki a botját a combjára támasztotta, és leghátul Jázmin. Bár háttal ült nekem a legutolsó ülések egyikén, fölismertem a kabátját, és újra megállapítottam, hogy mennyivel keskenyebb lett a válla. Haja kócosan, töredezett végekkel állt szerteszét, fejét oldalra fordítva, homlokát a kissé párás ablaknak támasztva bámult kifelé.

Egy pillanatra megdermedtem, de szerencsére nem tartott sokáig. Helyet foglaltam távol tőle az ellentétes oldalon. A busz megindult, ráérős tempóban döcögünk a célunk felé. Letöröltem a párás üveget a kabátom ujjával, és láttam, hogy hamarosan külvárosi területekre érünk. Lázasan törtem a fejemet, hogy mitévő legyek. Mert ha én is a végállomáson szálllok le, akkor Jázmin minden bizonnyal meglát, és nyilván leesik neki, hogy hova akarok menni. Volt egy olyan sanda gyanúm, hogy ha majd rájönne, mit akarok tenni, azt nem hagyná. Csak az a megoldás jöhetett szóba, hogy leszállok előbb. Na de hol? Olyan helyen kellett, ahol rögtön el is tudok rejtőzni, mert Jázmin bármennyire is elbambult, ha előttem elhalad a busz, akkor úgymint észre fog venni.

Lassan kapaszkodtunk föl egy erdősávval borított domboldalon, hogy aztán újra egy völgybe kezdjünk ereszkedni. Egy fa és egy bokor között egy róka lompos farkát láttam vörösleni. Tábla jelezte, mikor érünk be Sikondára, az út két oldalán kisebb és nagyobb nyaralók sorakoztak, néhány kéményből már füst kígyózott fölfelé. Egyre jobban szorított az idő, nekem pedig döntenem kellett, mert már csak két megálló volt hátra. Végül a strandnál szálltam le, szememet végig Jázminon tartva, aki ugyanúgy bámult, mint eddig. Lent beugrottam az egyik közelben lévő fémkonténer mögé, és addig ott is maradtam, amíg nem hallottam, hogy a busz eléggé eltávolodik.

Aztán futni kezdtem, ahogy csak bírtam. Nem volt olyan könnyű mutatvány a könyvekkel és egy benzineskannával teli táskával. Néhány méter után már ziháltam, miközben gyorsan hagytam el a fürdő kerítéssel elválasztott területét, amely az út mind a két oldalára kiterjedt, és egy kisebb hídon lehetett áthaladni az egyik feléről a másikra. Mire a végállomásra értem, mely mellett a Vadásztanya vendéglő állt, sípolt a tudóm és átázott az izzadságtól a pólóm hátulja. Még éppen láttam Jázmin hátát eltűnni az ifjúsági táborokhoz vezető út első kanyarjában, szóval átvágtam egy füves területen, átugrottam a patakot, amely a két mesterséges tavat táplálta Sikondán, és követtem, olyan gyorsan, ahogy csak tudtam. Mikor én is az első kanyarhoz értem, óvatosan kilestem mögüle, és örömmel tapasztaltam, hogy Jázmin elég közel van hozzám. Utána persze sokat lassítottam a tempómon, és inkább lopakodtam fától fáig, sokszor a két ifjúsági tábor (régén magam is töltöttem az egyikben két-három napokat minden évben az iskolával) kerítésének lapulva, egy-egy bokor mögé rejtőzve... teljesen fölöslegesen. Jázmin egyszer sem nézett hátra, mintha elmerült volna a saját kis világában. Mikor a szabadidő park végéhez értünk, eszméltem rá, hogy ugyanazon az útvonalon megyünk végig, mint amikor nyáron itt strandoltunk. Eszembe jutott, hogy meg akartam csókolni a patak fölfele feszülő fahídon, és ő nem hagyta. Tipikusan egy olyan nap volt olyan élményekkel, amikor az ember simán szerelmes lesz. Vajon miért nem kerestem utána Jázmin? Megnyugtattam magamat a ténnyel, hogy ő sem keres soha engem? Vagy a kápolnában törtéteknek volt hozzá köze? Nem pont annak az eseménynek kellett volna minket közelebb hoznia egymáshoz?

Rátértünk az erdei ösvényre, melyet színes levélszőnyeg takart. Én próbáltam vastag törzsű fák rejtekében maradni, vigyázva arra, hogy ne zörögjek többet a szükségesnél, ami meglepő módon sikerült is. Ilyenkor ősszel a pihenőpark nyársaló helyei elhanyagoltak és magányosnak tűntek. Hamarosan fölfelé kezdtünk kaptatni, én biztos távolságban maradtam Jázmin mögött. Tudtam, hogy nemsokára elérjük azt a helyet, ahol megtaláltuk a rejtett ösvényt, amely a kápolnához vezetett. Egyre izgatottabb lettem, ahogy közeledtünk, leheletem párafelhőként lövellt ki a számból, a folyamatosan szitáló eső a leveleken zizegett halkán. Aztán egy óvatlan pillanatban véletlenül egy korhadt faágra léptem, ami hangosan roppant össze a súlyom alatt. Riadtan ugrottam vissza a legközelebbi fa mögé, háttal nekifeszülve, remélve, hogy Jázmin nem vett észre. Még a lélegzetemet is visszatartottam, nehogy eláruljon.

Nem tudom, meddig várhattam így, míg ki mertem lesni a rejtekhelyem mögül, de akkor mintha kihagyott volna egy ütemet a szívverésem. Jázmin nem volt sehol. Lázasan kutattam, fejemet ide-oda forgatva, tekintetemet egyik helyről a másikra kapkodva, de nem láttam sehol. *Francba!*, gondoltam. *Francbafrancbafrancba!* Fölfutottam arra a helyre, ahol úgy sejtettem, utoljára állt, még a lábnyomait is ki tudtam venni a sáros talajon. Elővettem a táskámból azt a bővli zseblámpát, amit arra az esetre vettem, ha esetleg rám sötétedne. Azzal pásztáztam végig az erdei út szélét, hogy megtaláljam az ösvényt. Néhány perc kutakodás után rájöttem, hogy nem megy. Fölmentem addig, ahol már biz-

tos nem lehetett, majd egészen vissza a pihenőparkig, de nem leltem meg. Végül ott mentem be az erdőbe, ahol Jázmin az utolsó lábnyomait hagyta, próbáltam további nyomokat keresni, de mintha a föld nyelte volna el.

Lassan az utolsó fény is eltűnt az erdőben, amikor fáradtan – sajgó izmokkal és háttal – kilyukadtam az első tó mellett végigfutó Kolossváry sétányon. Nagy területet jártam be, de a kápolnára nem akadtam rá. Kerestem egy padot, amin éppen nem ült egyetlen horgász sem, és lehuppantam rá. Egy kisebb bottal próbáltam lekotorni a ráragadt sarat a cipőmről. A nem messze lévő buszmegállóba pont beállt egy busz, kerekei alatt csikorgtak a kavicsok, mellyel a megállót és a hozzá tartozó parkolót is leszórták. *Talán elmehtetnék, gondoltam. Talán annyiban hagyhatnám a dolgokat, nem törődni velük egyszerűbb lenne.* De mire elsétáltam a járműig, már nem tartottam olyan jó ötletnek. A sofőr egy darabig nézett rám, hogy fölszállok-e, de amikor nem mozdultam, bezárta az ajtót, és elindult visszafelé.

Én is így tettem: visszafelé haladtam, amikor jobb oldalon föltűnt valami az erdő szélén. Úgy nézett ki, mint valami barlang, melynek szélét levelek és ágak alkották. Újra fölkapcsoltam a lámpámat, átszaladtam az úttesten, majd egyenesen beléptem. A lassan kétszáz éves kereszt lapulevelek gyűrűjében állt egy kisebb domb előtt. Már korántsem olyan volt, mint a mikrofilm tekercsen. Az évek rajtahagyták nyomukat, annyira megkoptott, hogy a keresztre feszített Jézus alig látszott rajta. Mégis, ha a tetejét néztem, láttam azt a két sötét gödröt, amely egykor a szeme lehetett... és mintha szüntelen engem bámult volna. Valaki egy friss koszorút helyezett a lábához.

Közelebb léptem, hogy megérintsem, és akkor minden elsötétült.

- *Mi történt?*
- *Nem tudom.*
- *Hol vagytok?*
- *Fogalmam sincsen.*
- *Megérintettem...*
- *A keresztet.*
- *És akkor...*
- *Minden sötét lett.*
- *Idegesítő, hogy befejezed helyettem a mondatokat.*
- *Nem muszáj beszélgetnünk.*
- *Mi történt?*
- *Nem tudom.*
- *Tudod mit? Tényleg hagyjuk abba.*

Beletelik egy kis időbe, mire rájövök, hogy saját magammal beszélgetek. Mikor kinyitom a szemem, fűszálak tengerét látom. Egy mezőn vagyok, melynek felét már fölszántották, ott vált zöldből barnába a terület. Erős napsugarak döfnek a föld felé amorf bárnyfelhők között. Néha föltámad a szél, olyankor a kabátom ujját kapkodja. Elindulok, mert egy poros úton állok, és visz a lábam előre. Útközben a távolban látom, hogy egy ló vontatta szekér döcög balra tőlem, hátulja roskadásig pakolva szénával, az elejében egy idősebb férfi, mellette egy fiatalabb fiúval, aki talán a fia lehet.

Arrafelé megyek, amerre ők is, nemsokára fehér kavicsos útra térek rá, majd egy dombon ereszkedek lefelé. A szekérről és az utasairól már csak a levegőben terjedő por árulkodik, rég eltűntek az egyik kanyarban. Lassan fölismerem a tájat, pontosan ugyanitt mentünk végig a busszal is, csak hiányzik a betonút, és hiányoznak a nyaralók. Körös-körül mindenhol csak fa és fa, ameddig a szem ellát. Valahogy megnyugtat a természet közelsége.

Először a szökőkutat pillantom meg, ahogy a közepéből majd' tíz méter magasba lövell egy vízszög, és hullik szerteszét cseppekben vissza. Aztán a fákat és a páfrányokat, amelyek az udvarban állnak, az egyik páfrány alatt, napozóágyon, egy fürdőruhás, kalapos nő legyezi magát a meleg ellen. Orra alatt apró izzadságcseppek csillannak. Háta mögött hatalmas, vízzel teli medence foglalja el a terület nagy részét, benne mintha csak a régi képekből kilépő emberek fürödnének. Onnan két lépcsősor vezet föl a szálló – középen boltíves ablakok és bejárat – zöld épületéhez. A szép idő ellenére meglehetősen kevesen vannak a medencében.

Miután fölcaplatok a lépcsőn, ki is derül, hogy miért. A terasz egyik felében asztalok és székek sorakoznak, mögöttük emberek és gyerekek, balra tőlük bazsarózsa bokrok illatoznak, a szálló erkélyeire is összegyűltek néhányan, és mindenki egy irányba néz. Arra fordulva látom, hogy mögöttem rögtönzött színpadot hoztak létre, melyen egy színész-csoport játszik. Hamar fölismerem Shakespeare Romeo és Júliáját, ami egy éve volt kötelező olvasmány.

Az egyik férfi mondja:

„Kelj föl, kopognak, bújj el, Romeo.”

Mire a másik, aki nyilván Romeót játssza:

„Nem én. Beteg szívem bús sóhaja
Ködként takar el a szemek elől.”

Egy darabig még nézem a színdarabot, aztán megunva (tudom, tudom, ezt lehetetlen megunni) visszamegyek a parkba, és végigsétálok az úton – egy darabig fakerítés kíséri, amíg a fürdő területe tart –, mely az én időmben a két mesterséges tóhoz vezetett, de most csak egy csupasz, füves mezőt találok a helyén; a Vadásztanya most is áll, bár most Antal tanyának hívják. Tovább, végig az erdön keresztül, meglepve, hogy mennyi mindent beépítettünk később, hogy mennyi minden rajta hagytuk a kezünk nyomát. Vajon van értelme építkezni, alkotni, hisz később úgyis minden elrohad, vagy elkoptatja az idő.

Nem gondolkozom, vajon hogyan lehetséges, hogy most itt vagyok, és mégsem vesz észre senki. Tudom, hogy célja van az ittlétemnek. Valamit látnom kell!

Előbb veszem észre a kislányt, aki a mező szélén játszik, mint a kápolnát. A kápolnát, melyet szépnek is nevezhetnék ott az erdő szélén, a napsütötte tisztáson, ha nem tudnám, hogy valami szörnyűség történt ott. Követem a kislányt, aki egyre közelebb merészkedik a templomhoz, egyberészes, pöttyös ruhát visel, melynek alsó részét meg-meglebbenti a föltámadó nyári szél. Utánaszólok, hogy ne menjen tovább, de semmilyen hang nem hagyja el a számat, bárhogy is kiabálok később. Fölkísérem az épület lépcsőjén, ahol már nyílik ki érte az ismerős kéz. Meglátom a hozzá tartozó arcot is, semmi különös nincsen rajta, egy átlagos arcberendezés. Fekete ruhát visel, nyakát fehér papi gallér takarja. Mosolyog, de ez a mosoly megtévesztő. Mert a szeme közben akár egy ragadozóé, amely csak a prédára vár. Vérszomj. Mohóság. Gyilkos vágó ég benne.

Belülről a kápolna ugyanúgy néz ki, mint amikor először jártam benne, de hiányzik belőle a por, a padok újonnan csillognak. Semmiségekről fecsegnek az oltárig vezető úton, látszik, hogy a kislány nem először jár itt. Hallgatom a locsogásukat, az egyik padnak támaszkodom, már-már megnyugszom, amikor megtörténik.

A pap keze villámgyorsan kicsapódik, és az oltárhoz csapja a lány fejét. Nem is a tetőtől, mint inkább a hangos koppanástól ugrok hátra, szemem riadtan nyílik tágra. A pap

az oltárra helyezi a kislányt, és megszabadítja a ruháitól. Ó, nemnemnem!, gondolom magamban, nem és nem és nem! Úgy ver a szívem, hogy attól tartok, kiugrik a mellkasomból, amikor a férfi is leveti a maga ruháit. Én ezt nem akarom látni! De nem az következik, amire gondolok. Valahonnan a férfi kezébe akad egy kés, hegyét a lány mellkasára helyezi. Úgy kiáltok, ahogy csak a torkomon kifér, de nem hall senki. Szeretném elfordítani a tekintetemet, de nem megy, képtelen vagyok máshova nézni. Látom, ahogy a penge átszakítja a húst és az inakat, látom, ahogy dolgozik föl és le. A pap a nyílásba helyezi a kezét, elmerül benne, nekem meg végre sikerül sarkon fordulnom, és kiszaladnom erről a pokoli helyről. Kint térde rogyok a fűben, és némám öklendezem, de nem hagyja el semmi a gyomromat.

Aztán hirtelen ujjak markolják meg a vállamat, hátranézve egy véres arc mered rám, és újra elsötétül minden.

Kábultan ébredtem a földön, teljes sötétségben. A zseblámpám nem sokkal mellettem hevert, akkor gurulhatott el, amikor elájultam. Megállapítottam, hogy sokkal gyengébben világít, mint előtte, habár nem tudtam, hogy pontosan mennyi idő telhetett el. Minden végtagom sajgott a rengeteg, megerőltető gyaloglástól, nem egykönnyen keltem föl, a táskám sem könnyítette meg a dolgom. Összeszedtem a zseblámpámat, és visszamentem az utcára.

A közvilágítás narancssárga fényben fűröszttötte az úttestet és a tópartot, a csatorna-fedelekből kísérteties gőz szállt fölfelé, valahol az erdő szélén egy szarvas moccant. Tempósan indultam újra el ugyanazon az úton, amit ma már egyszer – nem is olyan régen – végigjártam. Egy idő után futni kezdtem, a táskám pántja folyamatosan a vállamba vágott, a hátamba minden mozdulatra belehasított a fájdalom, de nem akartam késlekedni. Nem akartam arra gondolni, hány száz méter vár még rám, ahogy arra sem, hogy mi történhet éppen Jázminnal, csak arra koncentráltam, hogy az egyik lábam a másik elé helyezzem. A síri csendben szinte fülsértő volt, ahogy a talpam ütemesen a betonhoz csapódott.

A pihenőparknál aztán megszűnt a betonút és a világítás. Csak a szerencsémnek köszönhettem, hogy nem estem hasra valamelyik kiálló gyökérben, bár néha nem sokon múlt, hogy a földön kössek ki. Jócskán lelassított, mikor aztán fölfelé kellett haladnom, az erdei út szélén magasodó fák törzsének segítségével húztam magam föl a dombokon. Közben a halvány zseblámpám fényével az erdő szélét pásztáztam, hátha megtalálom az ösvényt, de ezúttal sem sikerült. Ismét oda és vissza gyalogoltam egyre lassabban, míg végül a végkimerültségtől összeakadt a két lábam, és elterültem. Dohos, nedves földszag fogadott ott lent, és egész kellemesnek találtam, még a szitáló eső sem zavart. Szinte kényelmesnek mondhattam a helyzetet, képes lettem volna elaludni, de akkor...

Jázmin!

Föltoltam magam a kezemmel, fölnéztem, és akkor, egyszer csak ott volt előttem. Az ösvény. Alig fél méterre estem össze tőle. Ettől új erőre kaptam, bár sajnos ezt a zseblámpámról nem mondhattam el, úgy kellett előreindulnom, hogy alig pislákkolt. Összeviszsa botladozva tettem meg a kápolnáig vezető utat, néha fél térdre rogyva, néha meginogva, de izgatott lettem, ahogy egyre közelebb kerültem.

Már láttam az ösvény végét, amikor végleg kialudt a zseblámpám. Számítottam erre egy ideje, ezért előkotortam a zsebemből azt a doboz gyufát, amit még a benzinkúton vásároltam a benzín mellé, és meggyújtottam egyet. Nem adott sok fényt, csupán éppen eleget. A szabad kezemmel próbáltam attól óvni, hogy a fölülről érkező csapadék nehogy eloltsa. Néhány lépés után végre kértem a tisztásra, amely a kápolnát ölelte

körbe, de pont a körmömre égett a gyufa, ezért újat húztam elő a skatulyából és lobbantottam lángra.

Megdermedtem a látványtól. A kápolnától nem messze hét alak állt. Mikor közelebb mertem menni hozzájuk, úgy remegett a kezem, hogy attól féltem, elejtem, amit benne tartok. Hét halott kislány meredt a semmibe. Holt szemük elnyelte gyufám imbolygó fényét. Hófehér arcuk csak úgy világított a sötétben, az egyikükben ráismertem arra a lányra, akit nem sokkal ezelőtt figyelhettem meg a látomásomban. Talán így még félelmetesebbek voltak, hogy nem reagáltak semmire, de az is lehet, hogy futni kezdek, ha valamelyikük akkor megmozdul. Újra sötét borult rám, remegve vettem a levegőt, mert elképzeltem, ahogy a kislányok körbefognak, majd hideg kezükkel elrángatnak valahova az erdőbe. De amikor újabb gyufát gyújtottam, még ugyanott álltak.

Időnként hátratekintve mentem oda a kápolnához, föl a lépcsőjén, be a kétszárnyú ajtón, amely úgy várt rám, mint egy oroszlán nyitott szája. Bent ugyanaz a szag fogadott, a gyufa csupán néhány padsort világított meg előttem, egyik lábamat a másik elé csúsztatva haladtam előre. – Jázmin! – súgtam halkán, mégis úgy visszhangzott az egész hely, mintha rendesen beszéltem volna. Megálltam, hogy megint meggyújtsak egy gyufát, életem leghosszabb három másodpercét átélve.

Nem mozdultam, hallgattam. Hamarosan zajra lettem figyelmes. *Mi ez?* Valami szakadt, mint amikor ruhát tépnek, szörcsögő, csámcsogó hang váltotta föl, majd újra az a bizonyos szakadás. Közben, egészen halkán, valaki halkán nyögdécselt. *Jázmin*, döbbentem rá. Tovább mentem, gyufám fénye valami egészen borzalmasra esett. *Jázmin* a földön feküdt hanyatt, nem sokkal messze tőlem, kezével eltakarta a szemét, fölötte térdelt egy sötét alak, kopasz, eres fejére szabályosan ráfeszült a bőr. És attól, amit láttam, ordítani kezdtem.

Az alak falatnyi húsokat tépett ki *Jázmin* combjából, majd komótosan rágta meg őket. Mikor meghallotta a kiabálásomat, fölkapta a fejét, véres szájában húsmarcangolásra alkalmas fogak sorakoztak, pergamenvékony bőrét nyílt sebek borították, az egyetlen, amiből ráismertem a papra, az a tekintete volt. Az megmaradt ugyanolyan állatinak, mint amilyennek először láttam. Nem tükröződött benne más, csak a tisztításra való vágy.

Hirtelen elmozdult balra, és eltűnt a szemem elől, nekem pedig el kellett dobnom a gyufámat, és újat gyújtani. A sötétben hallottam *Jázmin*t, ahogy szenved, és valami mást, azt a szörcsögő hangot, de most közvetlenül a hátam mögül, szinte már a fülem mellett. Hideg lehelet érte a nyakam oldalát, én hátrapördültem az új, égő gyufával, amitől csak azt értem el, hogy újra kialudjon, de előtte még szemben találtam magam a pappal. Ügyetlenül léptem hátra, és ütöttem egy jobb egyenest, de csak a levegőt kaszáltam. Közben megbotlottam az egyik padban, amitől aztán hátraestem, és kiejtettem a skatulyát a kezemből. Karmok ragadták meg a lábamat, és kezdtek el vonszolni, megkapaszkodtam az egyik padban, de csak azt értem el, hogy azt is magammal vonszoltam közben. Rúgtam, a lábfejem elmerült valami pépesben és nyálkásban, majd cuppanva vált ki belőle, de a vonszolás végre abbamaradt. Próbáltam visszakúszni a helyre, ahol elbotlottam, hogy megtaláljam a gyufámat, kezem porban és koszban matatott, de mind hiába.

– *Jázmin!* – próbálkoztam. – *Jázmin!* Merre vagy?

Szerettem volna a nyögései irányába menni, de most nem hallottam semmit. Ekkor elkaptam valami hátulról, a levegőbe emelt, és messzire hajított. Az egyik padon landolhattam, fájdalmasan érkeztem a vállamra, még megijedni sem maradt időm, mikor újra elemelkedtem a földről, és hirtelen a szabadban találtam magam. Közben elállt az eső, az ég valamelyest kitisztult, holdfény világította meg körülöttem a tájat. A halott kislányok a semmibe meredtek.

Jázmin ott feküdt nem messze tőlem. Ledobtam magamról végre a táskámat, mintha több tonnától szabadultam volna meg, de még így is nehezen keltem föl, és térdeltem oda mellé.

– Jázmin! – fogtam meg a kezét. – Jázmin! Hallasz engem?

– Igen – felelte halkan.

– El kell mennünk innen – mondtam. – Segítek fölkelni.

Gyengén ingatta a fejét.

– Nem. Nem lehet.

– Ne szórakozz már! Az a szörnyeteg még itt lehet a közelben, én meg nem akarok vele még egyszer összefutni. – Körbenéztem, de csak a fák árnyékait láttam. – Van benzin a táskámban, föl kell gyújtani az egész helyet, csak elhagytam a gyufámat.

Jázmin a másik kezével megfogta az arcomat, így végre ráfigyeltem.

– Te nem érted – súgta erőltlenül. – Ez a föld – most belemarkolt a mellette lévő avarba és sárba, én meg arra gondoltam, majd azt mondja: *kérges* – őrizi az emlékeket. Ez a hely... nem létezik igazából. Lebontották. Régen. Csak egy emlék. Nem tudod fölgyújtani azt, ami nem létezik.

– Mégis miről beszélsz? Mi ez az egész? És a pap? Ez a szörnyeteg?

– Fontos ez? – kérdezte. – Van egy forrás nem messze innen, beledöglött egy kecske, ivott belőle még régen, megbomlott az elméje. Nézd meg az arcukat, nézd meg, hogy várják, hogy megszabadulhassanak. – Tudtam, hogy a hét kislányra gondol, de direkt nem néztem oda. – Megette a szívüket.

– Jól van – mondtam, bár nem hiszem, hogy fölfogtam volna bármit is abból, amit mondott. – Akkor is el kell mennünk innen. – Meglepve tapasztaltam, hogy nincs rajta sérülés. – Meg kell próbálnod fölállni, Jázmin.

Megint a fejét rázta.

– Nem lehet.

– De hát miért?! – fakadtam ki.

– Mert én vagyok a szabadulásuk ára. Én és a testem, az emlékeim, a lelkem. A hely lassan elvesz tőlem mindent, és te semmit sem tehetsz ellene. Megértettem, amikor először itt jártunk, és engedtem, hogy táplálkozzon belőlem.

És akkor végre megláttam, talán a holdfény esett rá máshogy, nem tudom. Mindkét combjáról hiányzott a hús, följebb kilátszottak a csupasz bordái.

– Jézusom! – súgtam. – Jézusom! – éreztem, hogy akaratlanul is könnyek indulnak útnak a szememből, és megállíthatatlanul potyognak a földre.

– Ne sírj! – fogta meg újra az arcom Jázmin. – Inkább nézd! – mutatott a hét kislány felé.

Azok kézen fogták egymást – nem mondom, hogy láttam a megkönnyebbülést az arcukon, vagy bármilyen fölszabadító érzést megnyilvánulni, mert akkor hazudnék, de nyilvánvaló volt, hogy valami változott, mert bennem is megszűnt az a feszültség, amit azóta éreztem, hogy ráléptem az ösvényre –, elindultak az ellenkező irányba, majd elnyelték őket a fák árnyékai.

– Vége van – mondtam. – Hallod, Jázmin, vége van! Jázmin? – Nem érkezett válasz.

Lenéztem, csak egy csontvázat tartottam a kezemben. Csontujjak nyugodtak a nyakamban, én pedig egy rom mellett térdeltem némán, könnyekkel az arcomon, a mellkasomban mégis valami egészen felszabadító érzés volt.

¹Kosztolányi Dezső fordítása.